

Brüssel, 9. veebruar 2018
(OR. en)

6044/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0021 (NLE)

FISC 52
ECOFIN 95

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. veebruar 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 55 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega lubatakse Itaalia Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 218 ja 232

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 55 final.

Lisatud: COM(2018) 55 final

Brüssel, 5.2.2018
COM(2018) 55 final

2018/0021 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Itaalia Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand
direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 218 ja 232**

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)¹ (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kohaldada erimeetmeid, millega tehakse erand kõnealuse direktiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 27. septembril 2017. aastal registreeritud kirjaga taotles Itaalia Vabariik luba teha erand käibemaksudirektiivi artiklitest 218 ja 232, et riigil oleks võimalik kehtestada kohustuslik elektrooniline arveldamine. Vastavalt käibemaksudirektiivi artikli 395 lõikele 2 teavitas komisjon 3. novembri 2017. aasta kirjaga teisi liikmesriike ja 6. novembri 2017. aasta kirjaga Portugali Itaalia Vabariigi taotlusest. 7. novembri 2017. aasta kirjas teatas komisjon Itaalia Vabariigile, et tal on olemas kogu teave, mida on vaja taotluse hindamiseks.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Itaalia esitas käibemaksudirektiivi artiklil 395 põhineva erandi taotluse, et riigil lubataks kohaldada kohustuslikku elektroonilist arveldamist kõigi Itaalia territooriumil registreeritud maksukohustuslaste (v.a maksukohustuslaste, kelle suhtes kohaldatakse väikeettevõtjate erandit) suhtes ja suunata arved läbi Itaalia maksuameti hallatava süsteemi *Sistema de interscambio* (edaspidi „SdI“).

Itaalia teatab, et SdI-kaudse elektroonilise arveldamise kohustus võimaldab maksuhalduritel saada reaalaaja infot, mis sisaldub ettevõtjate poolt väljastatud ja saadud arvetes. Nii on maksuhalduritel võimalik õigeaegselt ja automaatselt kontrollida deklareeritud ja tasutud käibemaksu kooskõla.

Seetõttu on Itaalia seisukohal, et üldise elektroonilise arveldamise kohustuse kehtestamine oleks kasulik käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisel ning käibemaksu kogumise lihtsustamisel. Itaalia sõnul suureneks maksukuulekus ning käibemaksupettuste- ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumise vastane kontroll muutuks õigeaegsemaks ja tõhusamaks. See elavdaks ka digiteerimist ja lihtsustaks haldusmenetlusi.

Itaalia esitatud teabe kohaselt on kohustusliku elektroonilise arveldamise baas ette valmistatud praeguse vabatahtliku süsteemiga ja ametiasutustele tarnitavate kaupade kohustusliku elektroonilise arveldamisega. See tagab sujuva ülemineku kohustuslikule elektroonilisele arveldamisele ning piirab meetme mõju maksukohustuslastele ja tarbijatele.

Alates 2014. aastast on elektrooniline arveldamine kohustuslik maksukohustuslastele, kes teostavad kaubandustehinguid Itaalia ametiasutustega (20 % maksukohustuslastest). Kõik ametiasutuste arved suunatakse SdIsse ja edastatakse kulude kontrolliks riigikontrollile ja ametiasutustele. Alates 2017. aastast kehtestati ka vabatahtlik süsteem andmete elektrooniliseks edastamiseks ja ettevõtjatevaheliseks elektrooniliseks arveldamiseks. Süsteemi raames võib kord kvartalis elektrooniliselt edastada maksuhalduritele andmed kõigi vaatluskvartalis väljaantud arvete kohta. Sellise perioodilise andmeedastuse alternatiivina võivad tarnijad elektroonilisi arveid edastada ja vastu võtta SdI kaudu. Alates 2016. aasta juulist tegid maksuhaldurid kättesaadavaks tasuta veebirakenduse elektrooniliste arvete koostamiseks, edastamiseks ja säilitamiseks. Nii on paljud ettevõtjad juba praegu kohustatud

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

väljastama elektroonilisi arveid, kuid teistel oli võimalus või nad saavad võimaluse süsteemiga tutvuda enne meetme kehtestamist.

Arvestades erandi laia kohaldamisala ja uudsust, on oluline tagada vajalik kontroll erandi kohaldamise suhtes ja eriti hinnata meetme mõju käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisele ning maksukohustuslastele. Kui Itaalia soovib erandi kohaldamist pikendada, palutakse riigil koos pikendamistaotlusega esitada meetme toimumist käsitlev aruanne. Kõnealuses aruandes tuleks hinnata meetme tõhusust käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisel ning käibemaksu kogumise lihtsustamisel. Aruandes tuleks hinnata ka meetme mõju maksukohustuslastele, eelkõige nende halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude suurenemist.

Tehakse ettepanek lubada erandit kohaldada alates 1. juulist 2018 kuni 31. detsembrini 2021.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Sätetades, et liikmesriigid tunnustavad paberil või elektroonilisel kujul olevaid dokumente ja sõnumeid arvetena, on paber- ja elektroonilised arved pandud käibemaksudirektiivi artikli 218 alusel võrdsesse seisu. Käibemaksudirektiivi artikli 232 kohaselt kasutatakse elektroonilist arvet selle vastuvõtja nõusolekul. Kohustuslik elektrooniline arveldamine Itaalia poolt kavandatud kujul kujutakse endast tõepoolest erandit nimetatud kahest sättest.

Erandit võib lubada käibemaksudirektiivi artikli 395 alusel selleks, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust ja ära hoida teatavat maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist. Itaalia taotles erandit käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemiseks ning käibemaksu kogumise lihtsustamiseks. Itaalia esitatud andmete põhjal on erand kooskõlas poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega.

Kohustusliku elektroonilise arveldamise erand oleks kooskõlas nõukogu soovitusel Itaalia 2017. aasta riiklikku reformikava² kohta, milles soovitati Itaalia võtta aastatel 2017–2018 meetmeid, millega muu hulgas laiendatakse elektroonilise arveldamise ja elektrooniliste maksete kohustuslikku kasutamist.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Kohustuslik elektrooniline arveldamine hõlmab maksukohustuslaste seisukohast mitut muudatust. Itaalia on nendeks muudatusteks siiski valmis ja nendeks on tehtud ettevalmistusi. Maksukohustuslased, kelle suhtes kohaldatakse VKEde erandit, ei kuulu meetme

² <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations-italy.pdf>

kohaldamisalasse. Meede on ka ajaliselt piiratud ning meetme toimumist ja tõhusust käsitlev aruanne koostatakse kaheksateist kuud pärast selle jõustumist.

Seega on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st see aitab vältida maksudest kõrvalehoidmist ja lihtsustada maksude kogumist.

- **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt: nõukogu rakendusotsus.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on ainus sobiv õigusakt, sest selle saab adresseerida üksikule liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Mõju hindamine**

Itaalia taotles luba kehtestada kohustuslik elektrooniline arveldamine kõigi arvete puhul, mis Itaalia territooriumil asuvad maksukohustuslased, kelle suhtes ei kohaldata väikeettevõtjate erandit, esitavad teistele ettevõtjatele või lõpptarbijatele. Kohustuslikku elektroonilist arveldamist tuleks kohaldada ka lihtsustatud arvete, artikli 219 alusel väljaantud dokumentide ja käibemaksuvabade tehingute arvete suhtes. Mujal kui Itaalias asuvad maksukohustuslased võivad otsustada edastada oma arveid SdI kaudu. Sama võivad teha ka maksukohustuslased, kelle puhul elektrooniline arveldamine ei ole kohustuslik.

Kohustuslik elektrooniline arveldamine hõlmab maksukohustuslaste seisukohast muudatusi. Maksukohustuslastele kaasneksid uue arveldussüsteemi rakendamise ja selle kasutamisega seonduvad lisakulud. Itaalia on aga arvestanud meetme mõjuga maksukohustuslastele, kuna süsteemi võib juba vabatahtlikult kasutada alates 2017. aasta algusest ning ettevõtjatel oli võimalus või nad saavad võimaluse süsteemiga tutvuda. Itaalia sõnul tõhustab elektrooniline arveldamine maksupettuste vastase võitluse tulemusi tänu andmete suuremale terviklusele, õigeaegsusele ja jälgitavusele. Arvete saatmine SdI kaudu annab Itaalia maksuametile tõesti õigeaegse ja automaatse juurdepääsu kõigile maksukogumiseks vajalikele andmetele arvetes. Nii oleks maksuhalduritel võimalik õigeaegselt ja automaatselt kontrollida deklareeritud ja tasutud käibemaksu kooskõla. Täpsemalt on Itaalia teatanud, et praegu saab maksuamet varifirma olemasolust teada ligikaudu 18 kuud hiljem. Elektrooniliste arvete kohene kättesaadavus võimaldaks seda aega vähendada kuni kolme kuuni, katkestades petuskeemi seega oluliselt kiiremini.

4. MÕJU EELARVELE

Meede ei mõjuta ebasoodsalt käibemaksupõhiselt laekuvaid liidu omavahendeid.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Itaalia Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand
direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 218 ja 232**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjonis 27. septembril 2017. aastal registreeritud kirjaga taotles Itaalia luba teha erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 218 ja 232 ning kehtestada kohustuslik elektrooniline arveldamine kõigi Itaalia territooriumil registreeritud maksukohustuslaste (v.a maksukohustuslaste, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 282 osutatud väikeettevõtjate erandit) suhtes ja suunata arved läbi Itaalia maksuameti hallatava süsteemi *Sistema de interscambio* (edaspidi „SdI“).
- (2) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 kohaselt teavitas komisjon 3. ja 6. novembri 2017. aasta kirjas teisi liikmesriike Itaalia taotlusest. Komisjon teatas 7. november 2017. aasta kirjaga Itaaliale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Itaalia teatab, et arvete kohustuslik elektrooniline esitamine SdI-kaudu võimaldab Itaalia maksuhalduritel saada reaalaaja infot, mis sisaldub ettevõtjate poolt väljastatud ja saadud arvetes. Nii oleks maksuhalduritel võimalik õigeaegselt ja automaatselt kontrollida deklareeritud ja tasutud käibemaksusummade kooskõla.
- (4) Itaalia on seisukohal, et üldise elektroonilise arveldamise kohustuse kehtestamine oleks kasulik käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisel, digiteerimise elavdamisel ning käibemaksu kogumise lihtsustamisel.
- (5) Itaalia teatas, et alus kohustusliku elektroonilise arveldamise kehtestamisele pandi olemasoleva SdI süsteemi vabatahtliku kasutamise võimalusega, mis tagab sujuva ülemineku elektroonilisele arveldamisele, piirates samas meetme mõju maksukohustuslastele.
- (6) Arvestades erandi laia kohaldamisala ja uudsust, on oluline hinnata meetme mõju käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisele ning maksukohustuslastele. Kui Itaalia peab vajalikuks meedet pikendada, peaks ta seega komisjonile koos pikendamise taotlusega esitama aruande, milles hinnatakse meetme tõhusust käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisel ning käibemaksu kogumise lihtsustamisel.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

- (7) Selline erand ei tohiks mõjutada tarbija õigust saada ühendusesiseste tehingute kohta paberarveid.
- (8) Taotletav erand peaks olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata, kas erimeede on selle eesmärkide seisukohast kohane ja tõhus.
- (9) Erandmeede on seega taotletavate eesmärkidega proportsionaalne, kuna see on ajas ja kohaldamisalalt piiratud: seda ei kohaldata maksukohustuslaste suhtes, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 282 osutatud väikeettevõtjate erandit. Lisaks sellele ei kaasne erandina kohaldatava meetmega ohtu, et pettus võiks üle kanduda teistesse sektoritesse või liikmesriikidesse.
- (10) Erandi kohaldamine ei mõjuta lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu kogusummat ega mõjuta ebasoodsalt käibemaksupõhiselt laekuvaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 218 lubatakse Itaaliale tunnustada vaid elektroonilisel kujul olevaid dokumente arvetena, kui need on välja andnud Itaalia territooriumil asuvad maksukohustuslased, v.a maksukohustuslased, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 282 osutatud väikeettevõtjate erandit.

Artikkel 2

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 232 lubatakse Itaaliale sätestada, et Itaalia territooriumil asuvate maksukohustuslaste väljastatud elektrooniliste arvete kasutamiseks ei pea olema arve saaja nõusolekut, v.a juhul kui need on välja andnud maksukohustuslased, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 282 osutatud väikeettevõtjate erandit.

Artikkel 3

Itaalia teavitab komisjoni artiklites 1 ja 2 osutatud riiklikest meetmest.

Kui Itaalia peab vajalikuks artiklites 1 ja 2 osutatud meedet pikendada, esitab ta komisjonile koos pikendamise taotlusega aruande, milles hinnatakse meetme tõhusust käibemaksupettustega ja käibemaksu maksmisest kõrvalehoidumisega võitlemisel ning käibemaksu kogumise lihtsustamisel. Aruandes hinnatakse ka meetme mõju maksukohustuslastele, eelkõige seda, kas meede suurendab nende halduskoormust ja kulusid.

Artikkel 4

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. juulist 2018 kuni 31. detsembrini 2021.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*